

Saugesnių socialinių interneto tinklų principų įgyvendinimas ES ONE.LT

*Rita Žukauskienė, Mykolo Romerio universitetas, Lietuva
Verónica Donoso (PhD), EK paskirtas mokslinių tyrimų koordinatorius*

Įvadas

ONE.LT yra socialinių tinklų interneto svetainė, veikianti lietuvių ir rusų kalbomis. Bendras vartotojų skaičius nėra žinomas, tačiau statistika rodo, kad 2010 m. gruodžio mėn. ONE.LT turėjo 709,200, aktyvių vartotojų¹. ONE.LT buvo įkurta 1999 metais. ONE.LT yra internetinė bendruomenė, kurios nariai gali rasti kitus ir bendrauti su kitais, taip pat naršyti ir dalintis vartotojų sukurtu turiniu. Vartotojai turi būti 14 metų ar vyresni, kad galėtų naudotis šia paslauga. Vartotojai bendrauja per *draugų* profilius, gali siųsti pranešimus kitiems vartotojams, prisijungti prie grupių, įkelti ir dalintis nuotraukomis ir vaizdo įrašais. Kiekvienas narys sukuria savo asmeninį puslapį vadinamą *profilium*, į kuri jie gali rašyti savo turinį. Tarp kitų funkcijų, vartotojai gali kurti profilius, kuriuose yra asmeninės nuotraukos, užmegzti draugystės ryšius su kitais svetainėje besilankančiais vartotojais, keistis asmeniniais pranešimais, rašyti žinutes forumuose, susietuose su individualiais vartotojų profiliais ir vartotojų grupėmis, vertinti vartotojų nuotraukas, ir tt.

Toliau yra ONE.LT pateiktos deklaracijos analizės rezultatai ir interneto svetainės lietuvių kalba tyrimo ataskaita. Tyrimas buvo atliktas 2010m. gruodžio – 2011 m. sausio mėnesiais.

Pagrindinių išvadų santrauka

Nepilnamečiai, jaunesni nei ONE.LT reikalaujamas 14 metų minimalus amžiaus cenzas, galėjo užsiregistruoti ONE.LT ir nebuvo ribojamas jų priejimas prie bet kokios (suaugusiųjų) informacijos, kurią galima rasti šioje interneto svetainėje (įskaitant seksualinį turinį, smurtą, žmogaus anomalijų aprašymą ir kt.) Be to, su jais galėjo kontaktuoti jiems nepažįstami suaugusieji ir nebuvo apribojimų pridėti suaugusiuosius prie jų "draugų".

Nepilnamečių profiliai nėra nustatyti kaip "privatūs pagal nutylėjimą", kaip apibrėžta pagal Saugesnių socialinių tinklų principus, ir todėl praktiškai kiekvienas vartotojas gali turėti prieigą prie jų profiluose esančios informacijos ir net susisiekti su nepilnamečiu (pvz., rašyti jo forume). Pagrindinė problema yra ta, kad ONE.LT reikalauja nemažai asmeninės informacijos registracijos metu, įskaitant informaciją apie vartotojo tikrą vardą, amžių, gyvenamąją vietą ir telefono numerį. Visa ši informacija yra automatiškai įterpiama į nepilnamečių profilius ir yra prieinama visiems, tame tarpe ir adresatams, kurių vartotojas nėra patvirtinęs.

ONE.LT suteikia šiek tiek privatumo nustatymo parametrų. Privatumo parametrai yra galimybė rinktis, ar asmeninė informacija, tokia kaip telefono numeris, matoma visiems, ar ją mato tik draugai ar niekas, ir ar asmuo gali būti pasiektas tik draugų ar visų.

Siekti pagalbos dėl netinkamo kontakto, turinio ar elgesio galima tik siunčiant žinutę į ONE.LT elektroninio pašto adresą. Tačiau, kaip rodo svetainės tyrimas, šis mechanizmas nėra labai veiksmingas. Tik dešimt dienų po to, kai vartotojas susisiekė su paslaugos teikėju, pranešdamas apie testavime panaudotą "patyčių" situaciją, "auka" gavo atsakymą iš ONE.LT, kad jos žinutė buvo gauta ir kad nuotraukų albumas su įžeidžiančiomis nuotraukomis buvo pašalintas. Tačiau nemalonūs komentarai, įrašyti nepilnamečio profilyje, išliko ir jokių veiksmų prieš "priekabautojus" nebuvo imtasi.

ONE.LT suteikia bazinę informaciją apie saugų naudojimąsi internetu vaikams ir tėvams, bet pateikta informacija tėvams yra daugiausia orientuota į pagrindinius gero tėvų/vaikų bendravimo principus bei sveikatos saugojimą, naudojantis kompiuteriu, o ne į veiksmingas ir konkrečias saugumo priemones.

¹ <http://w27.ONE.LT/welcome?language=lt&tkn=6851> (žiūrėta 2010. 12. 15)

Tyrimo rezultatų pagal principus analizė

1 principas: matomai, aiškiai ir amžių atitinkančiu būdu padėti vartotojams, tėvams, mokytojams ir globėjams geriau suprasti švietimo apie saugumą principus ir priimtino naudojimosi politikos gaires.

Pagrindinės išvados, susijusios su ONE.LT deklaracija

Pasak jos pačios deklaraciją, ONE.LT suteikia daug patarimų ir informacijos apie saugumą tekstine, garsine bei vaizdo medžiaga vartotojams ir jų tėvams apie tai, kaip naršyti interneto svetainėje saugiai, pavyzdžiui, joje teigiama, kad palaiko specialų "Tavo saugumas" skyrių, lengvai pasiekiamą iš kiekvieno svetainės puslapio. ONE.LT taip pat tvirtina, kad ONE.LT pateikia mokomąją vaizdo medžiagą (gerai matomose svetainės vietose), o taip pat siunčia savo vartotojams "periodinius priminimus", kuriuose yra patarimų dėl pagrindinių saugos klausimų.

ONE.LT deklaracijoje nėra konkrečiai nurodoma apie skyriaus "Naudojimo taisyklės" egzistavimą arba bet kurį kitą konkretų dokumentą, kuriame yra taisyklės, reglamentuojančios svetainės veiklą. Tačiau ji nurodo, kas yra laikoma netinkamu elgesiu svetainėje (pvz. bandymas platinti ar rinkti vaikų pornografiją arba bet kokio kito tipo egesys, susijęs su "netinkamu amžiu turiniu"). Be to, joje pateikiama informacija apie netinkamo elgesio interneto svetainėje pasekmes, įskaitant laikiną vartotojo sąskaitos sustabdymą ar visišką vartotojo sąskaitos pašalinimą ir netinkamo arba neteisėto vaizdo turinio, vartotojų grupių ar jų dalių peržiūrą ir pašalinimą.

ONE.LT deklaracijoje nėra nurodyta, ar svetainė siūlo tėvams ir/arba mokytojams kokius nors techninės kontrolės būdus, kuriais būtų galima padidinti vaikų saugumą internete, neskaitant bendros saugumo ir privatumo informacijos, kuri, beje, nėra specialiai skirta mokytojams, tačiau skirta paprastiems svetainės vartotojams ir jų tėvams.

Pagrindinės išvados, susijusios su interneto svetaine

Tyrimo metu nustatyta, kad ne tik skyrius „Tavo saugumas“, bet taip pat ir "Privatumo" skiltis ir "Naudojimo taisyklės" yra prieinamos pagrindiniame puslapyje (o taip pat ir kiekviename svetainės puslapyje) iš poraštėje esančios nuorodos.

Tikrinant savarankiškos deklaracijos analizę, atliktas tyrimas rodo, kad ONE.LT suteikia informaciją apie saugumą tėvams ir jauniems vartotojams, tačiau ji nepateikia mokomosios medžiagos mokytojams. ONE.LT palaiko lengvai randamą „Tavo saugumas“ skyrių, kuriame pateikiami konkretūs patarimai vartotojams apie tai, kaip užtikrinti asmens saugumą internete. Bendroji saugos informacija yra lengvai randama ir lengvai suprantama. To paties negalima pasakyti apie „Naudojimosi taisyklėse“ pateikiamą informaciją. Ši informacija yra sunkiai suprantama ir yra parašyta naudojant teisinį ir techninį žargoną. Tačiau, tinkamai pritaikyta vaikams informacija apie taisyklių, reglamentuojančių veiklą svetainėje, buvo rasta specialioje sekcijoje, skirtoje jaunimui. Šios taisyklės apima informaciją apie tai, koks elgesys yra netinkamas svetainėje ir kokios yra tų taisyklių pažeidimų pasekmės.

Tėvams pateikiama informacija yra labai bazinė ir yra aptariamas tik bendras saugumas internete. Visų pirma, tėvai nėra informuoti nei apie tai, kokią asmeninę informaciją vaikas privalo pateikti, norėdamas užregistruoti ONE.LT svetainėje, nei apie tai, kokius (asmeninius) duomenis vaikas galėtų paskelbti portale arba kitus potencialius kontaktus ar rizikingą elgesį, susijusį su naudojimosi ONE.LT apskritai. Informacija tėvams ir jaunimui apie saugų elgesį internete paremta tik tekstine medžiaga. Nuoroda į išorinį informacijos apie saugų elgesį internete šaltinį ("Draugiškas internetas", <http://www.draugiskasinternetas.lt/en>) yra pateikta skyriuje, skirtame tėvams.

2 principas: stengtis užtikrinti, kad paslaugos atitiktų tikslinės auditorijos amžių.

Pagrindinės išvados, susijusios su ONE.LT deklaracija

Savo deklaracijoje ONE.LT teigia, kad minimalus amžiaus reikalavimas sukurti sąskaitą šiame socialiniame tinkle yra 14 metų. Kalbant apie veiksmus, kurių ėmėsi paslaugų teikėjas, kad neleistų vartotojams bandyti persiregistruoti nurodant kitą amžių, jeigu jie anksčiau buvo atmesti dėl to, kad buvo jaunesni nei reikalaujamas minimalus amžius, nustatyta, kad ONE.LT reikalauja vartotojų pateikti galiojantį mobiliojo telefono numerį registruojant vartotojo sąskaitą svetainėje. ONE.LT teigia, kad šis mechanizmas "apribos jaunų vartotojų galimybes sukurti jiems panorėjus keletą profilių " ir padidins "tėvų kontrolę". Be šio, kitų mechanizmų, skatinančių tėvų kontrolę, nėra paminėta ONE.LT deklaracijoje.

Savo deklaracijoje ONE.LT nurodo įvairius mechanizmus, kuriais naudodamasis paslaugų teikėjas užtikrina potencialiai netinkamo turinio ir kontaktų apribojimą vaikams, pavyzdžiui, taikant "bendradarbiavimu pagrįstos peržiūros" procesą, tikrinant profilių nuotraukas, neleidžiant skelbti į "suaugusius orientuoto" turinio / reklamos ONE.LT svetainėje (nors nėra aiškiai nurodyta, kokia informacija yra laikoma "orientuota į suaugusius"), arba filtruojant netinkamus žodžius / frazes vartotojo pranešimuose ir rašant į forumus.

Pagrindinės išvados, susijusios su internetu svetainė

ONE.LT remiasi savarankiškai deklaruojamu vartotojo amžiumi registracijos procese kaip pagrindine priemone, užtikrinant, kad jos teikiamos paslaugos yra pagal amžiu tinkamos jų auditorijos vartotojui. ONE.LT savo deklaracijoje nurodo, kad vartotojas turi būti 14 metų ar vyresnis, kad galėtų naudotis ONE.LT. Tačiau svetainės testas parodė, kad vaikai, jaunesni nei nustatytas minimalus amžius, gali registruotis be jokių problemų, netgi nurodydami savo tikrą amžių. Taigi, 9 ir 13 metų asmenys sėkmingai užsiregistravo vartotojais. Iš tiesų, kuriant šiuos profilius, amžius buvo apskaičiuotas ir automatiškai įterptas į nepilnamečių vartotojų profilį, taigi jų realus amžius (9 ir 13 metų) buvo paskelbtas jų profiliuose, nepaisant reikalaujamo minimalaus 14 metų amžiaus.

Registracijos metu yra reikalingas galiojantis telefono numeris. Šis telefono numeris yra automatiškai įterpiamas į vartotojo anketą ir yra, pagal nutylėjimą, matomas tik vartotojo patvirtintų adresatų sąrašui. Tačiau ši informacija yra prieinama vartotojams, kurie moka už "Paieška tarp visų" funkciją, kuri detalai paaiškinta pagal 3-čią principą.

Užsiregistravę vartotojai gali keisti savo amžių savo profilyje tiek kartų, kiek jie to nori, ir jie gali rodyti savo amžių "tik draugams", arba niekam. Tyrimo laikotarpiu, paslaugos tiekėjas nesinė (matomų) veiksmų kad pašalintų iš ONE.LT jaunesnių, nei reikalaujama šiame tinkle, vartotojų sąskaitas ar profilius. Be to, nebuvo rasta ir veiksmingų tėvų kontrolės būdų šioje interneto svetainėje. Iš tiesų, tyrimo metu buvo nustatyta, kad vartotojų yra prašoma sąskaitos registracijos etape panaudoti galiojantį mobiliojo telefono numerį. Teoriškai, kaip nurodyta tiekėjo deklaracijoje, šis kontrolės mechanizmas turėtų apriboti jaunų vartotojų galimybę sukurti keletą profilių ir galėtų padidinti tėvų kontrolę. Tačiau praktiškai tai nėra veiksminga, nes, kaip parodė šis tyrimas, nepilnamečiai gali panaudoti išankstinio apmokėjimo mobiliųjų telefonų korteles, ir gali sukurti keletą profilių.

Analizuojant prieinamos informacijos pobūdį, nustatyta, kad kai asmuo yra prisijungęs kaip nepilnametis (13 ir 15 metų amžiaus), nepilnametis gali matyti fotoalbumus visų (suaugusiųjų) užsiregistravusių vartotojų, įskaitant "geriausias" foto albumus, kuriuose paprastai būna patalpintos labai seksualios nuotraukos ir ne visada tinkamos pastabos apie jas. Analizuojant reklamą, rodomą svetainėje, nebuvo pastebėta potencialiai netinkamo turinio nepilnamečiams (pvz., reklamuojančių alkoholį, cigaretes ir tt). Be to, vartotojai turi galimybę (laikina) blokuoti reklamą (reklamines antraštes), jeigu jie už tai sumoka tam tikrą pinigų sumą.

Mechanizmas, kurį siūlo ONE.LT, ir kuris yra skirtas filtruoti netinkamus žodžius/frazes taip pat buvo išbandytas. Keiksmožodžiai lietuvių kalba buvo pateikti vienos iš nepilnamečių forume (kuris buvo sukurtas šiam testavimui). Šis pranešimas iškart pasirodė nukentėjusios forume. Tačiau įžeidžianti kalba nebuvo nei uždrausta, nei pašalinta iš svetainės, kas rodo, kad filtravimo mechanizmas, kurio paskirtis yra nustatyti netinkamus žodžius/frazes iš tiesų yra neveiksmingas.

3 principas: suteikti vartotojams daugiau galių, įdiegus tam tikras priemones ir technologijas

Pagrindinės išvados, susijusios su savarankiška deklaracija

Remiantis ONE.LT deklaracija, nuorodas į vartotojų profilius galima rasti naudojantis vidine profilių paieškos funkcija, tačiau patį tam tikro profilio turinį gali peržvelgti tiek tie, kurie priklauso vartotojo išplėstiniam pasitikėjimo ratui (draugai, draugų draugai). Akivaizdu, kad "išplėstinis pasitikėjimo ratas" apima ne tik "draugus" esančius nepilnamečio kontaktų sąrašė, todėl darome išvadą, kad vartotojų, jaunesnių nei 18 metų, profiliuose nėra nustatymo "privatus² pagal nutylėjimą" kaip tai apibrėžia Saugesnių socialinių interneto tinklų principai³.

ONE.LT deklaracija nurodo keletą priemonių, skirtų padėti vaikams ir jaunimui valdyti savo patirtį ONE.LT teikimoje paslaugoje, ypač dėl netinkamo ar nepageidaujamo turinio ar elgesio, pavyzdžiui, vartotojai gali kontroliuoti savo asmeninius duomenimis ir gali nuspręsti, kas gali peržiūrėti / turėti prieigą prie jų asmeninės informacijos, "bendradarbiavimu pagrįstos peržiūros" taikymas padeda identifikuoti ir pastebėti potencialiai netinkamą turinį, nauji draugų, kurie buvo vartotojo užblokuoti, kvietimai yra ignoruojami ir nerodomi vartotojui. Be to, savarankiškoje deklaracijoje taip pat nurodoma, kad "išskyrus pradinį puslapį (registravimosi ekraną) nei vienas svetainės skyrius ar sekcija negali būti peržiūrėtas neregistruoto vartotojo, nepriklausomai nuo jo / jos amžiumi, kas padaro profilius nepasiekiamais išorinėms paieškos sistemoms, ir tuo pačiu sumažina riziką, kad su vaiku kontaktuos nepažįstami asmenys".

ONE.LT deklaracija nepateikia jokios papildomos informacijos apie tai, kaip ONE.LT plečia tėvų žinias apie kitas prieinamas apsaugos priemones (tokias kaip filtravimo priemonės arba tėvų kontrolė), siekiant jiems padėti apsaugoti jaunimą internete. Tačiau ONE.LT tvirtina kad siūlo tėvams, globėjams ir / arba mokytojams tikslines nuorodas ir mokomąją medžiagą.

Pagrindinės išvados, susijusios su interneto svetaine

Analizuojant nepilnamečių profilių paiešką, nustatyta, kad, kaip ir nurodyta ONE.LT deklaracijoje, neįmanoma išvengti, kad vartotojas būtų randamas per vidaus paieškos sistemą, tačiau kokia informacija pateikiama kitiems ONE.LT vartotojams priklauso nuo asmens privatumo nuostatymų, kuriuos nustato pats vartotojas. Standartiniai nepilnamečių (ar bet kurių kitų ONE.LT vartotojų) profiliai nėra pasiekiami ieškant per paieškos sistemas, pavyzdžiui, Google, Yahoo, ir tt. Kai ieškoma ONE.LT viduje, "ne draugai" negali gauti tiesioginės prieigos prie vartotojo asmeninio profilio, nes vidaus paieška siūlo, pagal nutylėjimą, pasirinkimą "ieškoti tarp draugų". Tačiau yra "alternatyvi" mokama paieškos galimybė, vadinama „ieškoti tarp visų“, kuri leidžia registruotiems vartotojams (kurie moka apytiksliai 0,58 €) ieškoti tiek kontaktų, kiek tik jie nori, 30 dienų laikotarpyje. Tas "ieškoti tarp visų" mechanizmas įgalina registruotus vartotojus, net suaugusius nepažįstamus asmenis, pamatyti visą nepilnamečio profilį (kur pagal nutylėjimą yra pateikta asmeninė informacija, pavyzdžiui, nepilnamečio telefono numeris), taip pat nuotraukų albumai ir žinutės nepilnamečio forume. Tačiau, jeigu nepilnamečis yra nustatęs papildomus privatumo parametrus, siekdamas apsaugoti savo asmeninę informaciją, tada ši informacija yra saugoma kaip "privati" net tiems vartotojams, kurie sumokėjo už paslaugą "ieškoti tarp visų".

Be to, su nepilnamečiu visada gali susisiekti bet kuris vartotojas parašęs žinutę jo forume arba elektroniniu paštu (jei jų elektroninio pašto adresas nėra nustatytas kaip "privatus"). Būnant ONE.LT galima "atmesti" „draugų“ prašymus. Tačiau vartotojai negali nustatyti savo sąskaitos taip, kad tik "draugai" skelbtų komentarus jų profiliuose ar iš anksto patikrinti ketinamus įrašyti pranešimus arba ištrinti nepageidaujamą turinį / komentarus prieš paskelbiant juos jų profilyje. Tačiau vartotojai gali pakeisti savo nustatymus į daugiau privatus ar viešą bet kuriuo metu.

Galima užblokuoti tam tikrą vartotoją, ištrinti paskelbtus pranešimus, ir pranešti apie nepageidaujamą kontaktą / turinį parašant elektroninį laišką ONE.LT. Be to, galima ištrinti savo / kitų pranešimus forume, tačiau, ko savo

² "Užtikrinti kad profilio nustatymas kaip "privatus" reiškia, kad visas profilis negali būti matomas ar su vartotoju nebūtų galima susisiekti kitiems vartotojams, išskyrus tuos, kurie yra "draugai" vartotojo kontaktų sąrašė".

³ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf

deklaracijoje nemini ONE.LT, nuotraukų reitingai ir komentarai apie nuotraukas gali būti ištrinti tik sumokėjus tam tikrą pinigų sumą (t.y., už papildomą mokesį per telefono sąskaitą).

Patvirtindami savi deklaracijos analizę, galime daryti išvadą, kad visas nepilnamečių profilis ONE.LT svetainėje nėra nustatytas kaip "privatus pagal nutylėjimą", kadangi nepilnamečių profilius gali peržiūrėti ir net kreiptis į juos žmonės, nesantys jų patvirtintame adresatų sąrašė.

4 principas: užtikrinti lengvai naudojamus pranešimo apie elgesį arba turinį, kurie pažeidžia paslaugų teikimo sąlygas, mechanizmus.

Pagrindinės išvados, susijusios su savarankiškai deklaracija

Savarankiška deklaracija nurodo keletą mechanizmų, kuriais naudojantis galima pranešti apie nederamą turinį, kontaktą arba elgesį. Visų pirma, ONE.LT teigia, kad apie įkeltus paveikslėlius galima pranešti, paspaudus ant pranešimo mygtuko, esančio šalia kiekvieno paveikslėlio. Tai inicijuoja, kad būtų vykdoma paskelbtų vaizdų peržiūra. Kalbant apie galimybę pranešti apie kitų rūšių turinį, savarankiškoje deklaracijoje nurodoma, kad vartotojai skatinami siųsti žinutę klientų aptarnavimo tarnybai, kai jie "įtaria netinkamą elgesį ar turinį". Savo pranešime jie gali įdėti nuorodą į "netinkamą" turinį, dėl kurio praneša.

Savarankiškoje deklaracijoje nėra aiškiai nurodyta, ar tokio pranešimo procedūra yra lengvai suprantama vaikams ir jaunimui, ir ar ji yra tinkami vartotojų amžiui. Bet paminėta, kad tokio pobūdžio pranešimai yra veiksmingai tvarkomi. Galiausiai, vartotojams pateikiama informacija, jog jų prašoma pranešti, siunčiant periodinius priminimus administracinio pranešimo forma arba įdedant tą informaciją į vidaus banerį.

Pagrindinės išvados, susijusios su internetu svetaine

ONE.LT turi pranešimo apie netinkamą turinį, adresatą arba elgesį mechanizmą. Pagalbos siekimas dėl netinkamo kontakto arba elgesio (pvz., priekabiavimo situacijos, panaudotos šio tyrimo atveju) yra galimas tik per elektroninį paštą.

Atliekant tyrimą, buvo sukurta patyčių situacija, kai iš vienos iš "nepilnamečių" (sukurtos šiam testui) "tyčiojosi" kita vartotoja, kuri parašė bjaurias pastabas "aukos" forume. "Priekabiautoja" negalėjo įkelti žeminančių nuotraukų į "aukos" forumą", tačiau "priekabiautoja" sukūrė fotoalbumą savo profilyje, kuriame pateikė įžeidžiančias auka nuotraukas, ir pasidalino su kitais nuoroda į tas nuotraukas. Kadangi "auka" negalėjo išverti bjaurių komentarų, paskelbtų jos profilyje, ir žeminančių nuotraukų, ji siekė pagalbos iš paslaugos teikėjo. Vienintelis būdas jai pasiekti ONE.LT buvo išsiųsti elektroninį laišką ONE.LT administracijai. "Aukos" elektroninių žinučių aplanke atsirado pranešimas, nurodantis, kad pranešimas buvo sėkmingai išsiųstas. Tačiau tik po dešimt dienų "auka" gavo atsakymą iš ONE.LT, kuriame buvo rašoma, jog jos žinutė buvo gauta ir kad albumas buvo pašalintas. Tačiau nemalonūs komentarai forume išliko, ir jokių veiksmų nebuvo imtasi prieš "besityčiojančius". Apibendrinant, tyrimas rodo, kad pranešimo pateikimo mechanizmas nėra veiksmingas.

5 principas: reaguoti į pranešimus apie neteisėtą turinį arba elgesį

Pagrindinės išvados, susijusios su savarankiškai deklaracija

Savo deklaracijoje ONE.LT teigia kad yra parengtos ir įgyvendintos veiksmingos vidaus procedūros, skirtos reaguoti ir veikti, gavus pranešimus apie neteisėtą ar netinkamą turinį ar elgesį, pastebėtą ONE.LT aplinkoje. Jie taip pat teigia, kad veiksmingai peržiūri ir patikrina gautus pranešimus ir galimai neleistiną turinį, ir imasi atitinkamų veiksmų. Tai gali apimti, pavyzdžiui, netinkamo arba neteisėto vizualinio turinio pašalinimą, vartotojų sąskaitų galiojimo sustabdymą ar galiausiai juos visam laikui pašalinant, ir tt. Pagaliau, veikia tiesioginės „karštos“ telefono linijos, sujungiančios su ONE.LT klientų aptarnavimo būdinčiais darbuotojais, kurie turi ryšį su atitinkamais su saugumu susijusiais tinklais, tokiais kaip INHOPE, Cyberpolice.

Dėl etinių priežasčių, 5 principas nebuvo išbandytas svetainėje

6 principas: suteikti vartotojams galimybę ir raginti juos saugiai tvarkyti asmens duomenis ir privatumą.

Pagrindinės išvados, susijusios su savarankiškai deklaracija

Remiantis deklaracija, ONE.LT vartotojams suteikiama įvairių privatumo nustatymo galimybių ir suteikiama informacija, siekiant jiems padėti priimti pagrįstus sprendimus dėl informacijos, kurią jie skelbia internete. Pavyzdžiui, bet kuriuo metu ONE.LT vartotojai gali lengvai pakeisti savo privatumo nustatymus ir nuspręsti, kurią dalį savo duomenų (įskaitant vartotojo amžių, telefono numerį ir elektroninio pašto adresą) dalintis su kuo (su visais, tik su pirmojo lygio draugais, ar su niekuo). "Tavo saugumas" skyriuje ONE.LT siūlo "prieinamą" informaciją ir patarimus vartotojams, kaip saugiai valdyti ir apsaugoti savo asmeninę informaciją ir privatumą naudojantis svetaine (pvz., kaip apsaugoti vartotojo slaptažodžius, kaip tinkamai išeiti iš svetainės, baigus sesiją, ir tt).

ONE.LT deklaracijoje nepasakyta, ar paslaugos teikėjas automatiškai patalpina informaciją, kurią pateikia vartotojai registracijos metu, jų profiliuose ir ar vartotojai apie tai informuojami.

Pagrindinės išvados, susijusios su interneto svetaine

Savo interneto svetainėje ONE.LT suteikia šiek tiek galimybių privatumo parametrų nustatymui. Privatumo parametrai apima galimybę pasirinkti, ar privati informacija, pavyzdžiui, amžius, telefono numeris ir elektroninio pašto adresas, yra matoma tik draugams, niekam ar visiems. Nepilnamečiai vartotojai taip pat gali nustatyti savo profilio parametrus taip, kad su jais galėtų susisiekti tik draugai ar ir visi vartotojai. Galima pasirinkti, ar mobiliojo telefono numeris ir elektroninio pašto adresas yra skelbiamas, ar ne. Vartotojai gali pasiekti ir pakeisti savo privatumo nustatymus bet kuriuo metu. Yra galimybė rodyti arba slėpti buvimo svetainėje būseną, tačiau ši galimybė (taip pat keletas kitų funkcijų šioje svetainėje) yra suteikiamos už papildomą mokestį. Taip pat galima pasirinkti, kurie veiksmai bus matomi kitiems, o kurie-ne, pavyzdžiui, kai varotojas kuria naują grupę, rašo žinutes, pradeda draugauti, ar prisijungia prie naujos grupės.

ONE.LT registracijos metu prašo nemažai asmeninės informacijos, įskaitant informaciją apie vartotojo lytį, amžių, gyvenamąją vietą ir mobiliojo telefono numerį. Ši informacija yra automatiškai įterpiama į nepilnamečių profilius, jiems nepranešant, kad tai vyksta. Tačiau svetainė taip pat suteikia papildomos informacijos apie saugą ir suteikia vartotojams patarimus kaip saugoti savo asmeninius duomenis (pvz. patarimai, kaip apsaugoti savo slaptažodį, arba kaip teisingai atsijungti iš svetainės).

Apibendrinant, galima teigti jog privatumo nustatymai "pagal nutylėjimą" neužtikrina, kad asmeninė informacija bus prieinama tik "išplėstiniam pasitikėjimo ratui", todėl nepilnamečiui vartotojui reikės atlikti papildomus veiksmus, kad įsigytų tikrą privatumą. Šie veiksmai gali apimti savo privatumo nustatymų pakeitimą arba įgyjus VIP statusą (už papildomą mokestį). VIP statusas leidžia vartotojams apsisaugoti nuo "Nematomų svečių" ir tapti "Nematomu svečiu" (t.y. tapti privilegijuotu vartotoju, kuris gali matyti bet kurį ONE.LT vartotojų profilį, vertinti bet kurio ONE.LT vartotojo asmeninius albumus, ir kt.). Atliekant tyrimą, nustatyta, kad kai vartotojas sumoka už paslaugą „leškoti tarp visų“, jis gali matyti bet kurio asmens nuotraukas ir buvimo / nebuvimo svetainėje statusą, įskaitant ir nepilnamečių. Tačiau VIP vartotojas galiausiai gali būti blokuojamas, apsisaugant nuo jo galimybės pasiekti konkretaus vartotojo profilį.

7 principas: įvertinti neteisėto arba draudžiamo turinio (elgesio) peržiūros priemonės

Pagrindinės išvados, susijusios su savarankiškai deklaracija

ONE.LT teigia kad užtikrina nuolatinį savo mechanizmų, skirtų suteikti galimybę vartotojui pranešti apie netinkamą turinį ar elgesį, tobulinimą, naudodamasis gautais atsiliepimais iš suinteresuotų šaltinių, pavyzdžiui, iš ONE.LT vartotojų, nevalstybinių organizacijų, vyriausybės paskirtų kontrolierių ir teisėsaugos.

Kaip minėta 1-ame principo, ONE.LT tvirtina kad jų klientų aptarnavimo skyriaus darbuotojai efektyviai peržiūri ir patikrina gautus pranešimus ir, jei potencialiai užgaulus turinys yra identifikotas, jie imasi atitinkamų

priemonių. ONE.LT taip pat teigia, kad nuolat stebi savo darbuotojus ir atlieka vidinį jų veiklos vertinimą, siekiant "užtikrinti, kad jie sugeba nustatyti atvejus, kai reikia imtis priemonių, ir kad turi žinių, reikalingų tinkamų veiksmų taikymui kiekvienu konkrečiu atveju". Be to, ši priežiūros sistema taip pat užtikrina "atitinkamų procedūrų ir politikos optimizavimą". Iš to, kas parašyta ONE.LT deklaracijoje neaišku, ar šie darbuotojai gali realiu laiku kontaktuoti su vaikais ar jaunimu, ar jie tik peržiūri jų pranešimus.

7 principas svetainėje nebuvo tirtas.

Rezultatų ir išvadų santrauka

Pasak ONE.LT deklaracijos, ONE.LT savo interneto svetainėje patenkinamai įgyvendino 1 ir 4 principus, o 2, 3 ir 6 principus- nepatenkinamai. Svetainės tyrimas parodė tokias problemines sritis:

- Nors minimalaus amžiaus reikalavimas yra 14 metų, jaunesni nei šio amžiaus lankytojai gali lengvai užsiregistruoti svetainėje.
- Nepilnamečių profiliai nėra nustatyti kaip "privatūs pagal nutylėjimą". Pagrindinė problema yra ta, kad ONE.LT prašo nemažai asmeninės informacijos registracijos metu, įskaitant informaciją apie vartotojo tikrą vardą, amžių, gyvenamąją vietą ir telefono numerį. Visa ši informacija yra automatiškai įterpiama į nepilnamečių profilius ir gali būti prieinama, be nepilnamečio vartotojo žinios, kitiems asmenims nesantiems vartotojo patvirtintų adresatų sąrašė.
- Pagalbos siekimas dėl netinkamo turinio, kontakto ar elgesio yra galimas tik per elektroninį paštą. Tačiau, kaip rodo svetainės tyrimas, šis mechanizmas nėra labai veiksmingas. Tik dešimt dienų po to, kai „auka“ susisieki su tiekėju (ONE.LT), pranešdama apie "patyčias", "nukentėjusysioji" gavo ONE.LT atsakymą, pranešantį, kad žinutė buvo gauta ir kad nuotraukų albumas su įžeidžiančiomis nuotraukomis buvo pašalintos. Tačiau nemaloniūs komentarai, patalpinti nepilnamečių profilyje, liko vietoje ir jokių veiksmų prieš "besityčiojančius" nebuvo imtasi.
- Jaunesni nei 14 metų nepilnamečiai galėjo užsiregistruoti svetainėje ir nebuvo jokių apribojimų jiems matyti visą informaciją, kurią buvo galima rasti interneto svetainėje (įskaitant seksualinio pobūdžio informaciją, žmogaus sutrikimų ir smurto apraiškų aprašymus).

Savarankiškos deklaracijos įvertinimas

Principas	Labai gerai	Gana patenkinami	Nepatenkinamai
1		x	
2		x	
3		x	
4		x	
5	x		
6		x	
7	x		

ONE.LT savarankiškos deklaracijos įgyvendinimas

Principas	Labai gerai	Gana patenkinami	Nepatenkinamai
1		x	
2			x
3			x
4		x	
6			x